

Ekonomika a olympijské medaile

Odhad a porovnání počtu medailí získaných jednotlivými státy na olympiádě v Athénách 2004

Přestože od pádu berlínské zdi uplynulo již téměř patnáct let, získávají stále sportovci řady států bývalého východního bloku mnohem více olympijských medailí, než by se dalo předpokládat podle hospodářské síly jejich zemí, soudí nová analýza ekonomů PricewaterhouseCoopers.

Studie dále zjistila, že podíl států pořádajících olympijské hry na celkovém počtu udělených medailí bývá v průměru téměř o 2 % vyšší, než by odpovídalo výkonu jejich ekonomiky. To by mohlo být dobrou zprávou pro Řecko, které pořádá právě začínající olympiádu v Athénách.

V roce 2000 publikovala společnost PricewaterhouseCoopers analýzu vztahu mezi počtem medailí, který jednotlivé země získaly na olympijských hrách v Sydney, a ekonomickými a politickými faktory. Nejnovější vydání pravidelné zprávy Evropský ekonomický výhled tuto analýzu aktualizuje a rozšiřuje o výsledky čtyř olympiád pořádaných od roku 1988. Ze studie vyplývá, že podíl jednotlivých států na celkovém počtu získaných medailí souvisí ve statisticky významné míře s těmito faktory:

- počet obyvatel,
- průměrná výše příjmu (měřená jako HDP na obyvatele přepočtený podle parity kupní síly),
- skutečnost, zda byla země součástí bývalého východního bloku (včetně Kuby),
- skutečnost, zda je země pořadatelem olympijských her,
- počet medailí získaných na předchozích olympijských hrách.

Pomocí modelu PricewaterhouseCoopers je možné vysvětlit přibližně 90 % rozdílů v počtech medailí získaných jednotlivými státy na olympijských hrách pořádaných v blízké minulosti, což stále nechává prostor pro působení jiných faktorů jako například vynikající sportovní výkony jednotlivých sportovců.

Není zřejmě překvapivé zjištění, že počet získaných olympijských medailí se zvyšuje přímo úměrně počtu obyvatel či průměrné výši příjmů. Rozdíly v počtu získaných medailí však jsou nižší, než by odpovídalo rozdílům mezi velikostí a celkovou

hospodářskou úrovní jednotlivých zemí. Z analýzy vyplývá, že pro výsledky na olympiádě je důležitější celkový objem hrubého domácího produktu než jeho přepočet na obyvatele či průměrná výše příjmů.

Analýza rovněž zjistila, že úspěšnost jednotlivých zemí na olympiádě byla silně ovlivněna skutečností, zda byly součástí bývalého východního bloku. To bezpochyby souvisí s tím, že v těchto zemích byl sportu přikládán velký politický význam. Výsledky olympiády v Sydney ukazují, že ještě deset let po rozpadu sovětského bloku hraje tento faktor velkou roli, lze však očekávat, že jeho význam bude v budoucnosti postupně klesat. Z analýzy zároveň vyplývá, že existují rozdíly mezi zeměmi bývalého východního bloku, v nichž byl na sport kladen mimořádně velký důraz (například Rusko, Ukrajina, Polsko, Bulharsko, Rumunsko a Kuba), ostatními

post-socialistickými státy, pro něž sport tak zásadní oblastí nebyl.

Studie rovněž potvrdila důležitost efektu „domácího prostředí“. Podíl pořádající země na celkovém počtu získaných medailí byl vždy v průměru o zhruba 2 % vyšší, než by se dalo očekávat. Austrálie získala na olympiádě v Sydney dokonce ještě větší podíl na medailích – pro Řecko tento úspěch představuje velkou výzvu, neboť má mnohem méně obyvatel než Austrálie.

Vypovídací hodnota modelu PricewaterhouseCoopers výrazně vzrostla tím, že do něj byly zahrnuty i výsledky dříve pořádaných olympijských her. Je to dáno tím, že příčiny komparativních výhod ve sportu mají tendenci přetrvávat po určitou dobu.

Tabulka uvedená na konci této zprávy obsahuje odhad výsledků olympiády v Athénách pro třicet účastnících se zemí, vypracovaný podle modelu PwC, a porovnává jej s výsledky, jichž tyto země dosáhly na OH v Sydney 2000. Tyto údaje sice nemusí být přesnou předpovědí výsledků athénské olympiády, ale představují jedno z možných měřítek pro vyhodnocení skutečně dosažených výsledků.

Model ukazuje, že nejvíce medailí získají v Athénách zřejmě opět USA, Rusko, Čína a Německo, ale že pro tyto státy nebude jednoduché zopakovat úspěch ze Sydney. Řecko jako pořádající stát má podle modelu mnohem lepší vyhlídky na medailová umístění než v Sydney, zatímco Austrálie, která tentokrát nebude mít výhodu „domácího prostředí“, se pravděpodobně propadne o něco níže. Odhadované výsledky dalších zemí do značné míry odpovídají výsledkům dosaženým v Sydney, tyto odhady však mohou sloužit jako měřítko pro posouzení toho, jak dobře si jednotlivé země v Athénách vedly vzhledem ke své velikosti, průměrné výši příjmů, politické historii a výsledkům dosaženým v minulosti.

John Hawsworth, vedoucí makroekonomického týmu PricewaterhouseCoopers ve Velké Británii, k těmto zjištěním dodal: „Olympijské výkony samozřejmě závisí i na mnoha jiných faktorech než ekonomika a politika a naše analýza je myšlena spíše jako určité odlehčení. Je ale opravdu zajímavé, do jaké míry lze pomocí tohoto typu modelu vysvětlit minulé medailové zisky. To, že si větší a bohatší státy vedou lépe, lze očekávat, ale poměr mezi jejich velikostí a ekonomickou silou není přímočarý: i řada malých států si vede poměrně velmi dobře. Také mnoho států bývalého východního bloku má mnohem lepší výsledky, než by odpovídalo síle jejich hospodářství, což ukazuje, že silná sportovní tradice přežila i změnu politického režimu.“

ZDROJ: PWC

Jediný odborný časopis pro

www.bankovnictvi.ihned.cz

profesionální

finance
na českém trhu

Bankovníctví

Chcete dostávat zdarma
newsletter časopisu

BANKOVNICTVÍ?

Přihlaste se na
e-mailové adrese

pdf.bankovnictvi@economia.cz

Objednejte si ukázkové číslo na
tel. 800 11 00 22 nebo na

<http://www.bankovnictvi.ihned.cz/>

Odhad celkového zisku medailí na OH v Athénách v roce 2004 v porovnání s olympiádou v Sydney v roce 2000

Následující tabulka uvádí odhady počtu medailí, které by podle modelu PwC měly jednotlivé země získat na OH v Athénách v roce 2004 v závislosti na počtu obyvatel, průměrné úrovni příjmů, na skutečnosti, zda se jedná o zemi bývalého východního bloku či o pořadatelskou zemi, a na výsledcích dosažených v minulosti. Tyto údaje nemusí být přesnou předpovědí výsledků olympiády v Athénách, ale mohou být měřítkem pro vyhodnocení úspěšnosti jednotlivých zemí vzhledem k jejich velikosti, průměrné výši příjmů, politické historii a minulým výsledkům.

ZDROJ: ODHADY PODLE MODELU PWC VYCHÁZEJÍCÍ Z PŘEDPOKLADU, ŽE CELKOVÝ POČET MEDAILÍ BUDE STEJNÝ, JAKO NA OH V SYDNEY V ROCE 2000

Země	Odhad počtu medailí získaných na OH v Athénách v roce 2004 podle modelu PwC	Celkový počet medailí získaných na OH v Sydney v roce 2000	Rozdíl
1. USA	70	97	-27
2. Rusko	64	88	-24
3. Čína	50	59	-9
4. Německo	45	57	-12
5. Austrálie	41	58	-17
6. Francie	31	38	-7
7. Řecko	29	13	+16
8. Itálie	28	34	-6
9. Velká Británie	25	28	-3
10. Jižní Korea	24	28	-4
11. Kuba	23	29	-6
12. Rumunsko	23	26	-3
13. Ukrajina	21	23	-2
14. Nizozemsko	21	25	-4
15. Japonsko	20	18	+2
16. Polsko	17	14	+3
17. Maďarsko	17	17	0
18. Bělorusko	15	17	-2
19. Kanada	15	14	+1
20. Brazílie	15	12	+3
21. Španělsko	13	11	+2
22. Bulharsko	13	13	0
23. Švédsko	12	12	0
24. Mexiko	11	6	+5
25. Indonésie	11	6	+5
26. Švýcarsko	10	9	+1
27. Indie	10	1	+9
28. Norsko	10	10	0
29. Česko	10	8	+2
30. Jihoafrická republika	9	5	+4
Celkový počet medailí prvních 30 států	701	776	-75
Ostatní státy	228	153	+75
Počet medailí celkem	929	929	0